Noortele korraldatavad laagrid ja nende rahaline toetamine

KONTROLLIARUANNE

nr OSIII-2-6/05/32
02.05.2005

Noortele korraldatavad laagrid ja nende rahaline toetamine

Järelaudit

Tallinn
2005

Kokkuvõte

Haridus- ja Teadusministeeriumi andmetel osales 2004. aastal noorte- ja projektlaagrites 34 086 noort. Hasartmängumaksust laekunud rahast eraldati laagrite korraldamiseks 9,3 miljonit krooni, millest maksti toetust 29 noortelaagrile ning 96 projektlaagrile.

2003. aastal sooritas Riigikontroll auditi "Noortele korraldatavad laagrid ja nende rahaline toetamine", millega hinnati, kas noortelaagrite korraldamise ja laagrite tegevuse rahalise toetamisega seotu on piisavalt ja arusaadavalt reguleeritud ning kas kehtivaid reegleid järgitakse. Riigikontroll leidis laagrite tegevuse ja toetamise korralduses olulisi puudusi ning tegi haridus- ja teadusministrile mitmeid ettepanekuid nende kõrvaldamiseks.

Järelauditi eesmärgiks oli anda hinnang, mil määral ja kuidas on auditeeritav võtnud arvesse Riigikontrolli 2003. aasta kontrolliaruandes tehtud ettepanekud.

Auditeeritavateks asutusteks olid Haridus- ja Teadusministeerium ja tema hallatav asutus Eesti Noorsootöö Keskus. Auditi käigus hinnati põhiliselt 2004. aasta toiminguid.

Olulisemad tähelepanekud

Riigikontroll leidis, et Haridus- ja Teadusministeerium on suures osas järginud Riigikontrolli eelmise auditi käigus tehtud ettepanekuid. Samas on mitu olulist, järelevalve teostamist ja laagrite rahastamise korraldust puudutavat ettepanekut jäänud täitmata.

- Kuigi noorsootöö seadus paneb ministeeriumi ametnikele järelevalve kohustuse laagrite õppe- ja kasvatustegevuse osas, ei ole järelevalvet teostavaid ametnikke määratud ning vastavat järelevalve korda kehtestatud. Ministeeriumi ametnikest on laagreid külastanud ministeeriumi tegevusloa taotluste läbivaatamise komisjoni liikmed, kuigi komisjoni moodustamise käskkirjas neile järelevalve teostamise ülesannet pandud ei ole.

- Ministeerium on koondanud noortelaagrite korraldajate toetusetaotlused ja koostanud nende alusel Hasartmängumaksu Nõukogule esitatava rahataotluse koondprojektina "Noorte tervistav puhkus". Hasartmängumaksu Nõukogu otsustab, mitme noore tervistavat puhkust ja millises summas toetatakse, kuid konkreetsetele noorte- ja projektlaagritele toetuste määramine on toimunud Haridus- ja Teadusministeeriumis. Riigikontrolli hinnangul lihtsustab selline korraldus küll taotluste menetlemise süsteemi, kuid ei ole kooskõlas hasartmängumaksu seadusega, mille kohaselt taotluste rahastamise üle otsustamise õigus ja kohustus on Hasartmängumaksu Nõukogul. Samuti tuleb Vabariigi Valitsuse kehtestatud korra kohaselt Haridus- ja Teadusministeeriumile iga projekti kohta eraldi esitada etteantud vormile vastav projekti kirjeldus, mille ministeerium peab edastama Hasartmängumaksu Nõukogule.

- Haridus- ja Teadusministeeriumi hallatava Eesti Noorsootöö Keskuse uue põhimääruse kehtestamisega läks koondprojekti "Noorte tervistav puhkus" koostamine, esitamine ja täitmise korraldamine noorsootöö keskuse ülesandeks, kuigi seadusega ei ole ministeeriumile antud õigust anda taotluste vastuvõtmise, läbivaatamise ja nende kohta arvamuse esitamisega seotud ülesandeid edasi teisele asutusele.

- Tegevuslubade taotluste läbivaatamisel selgus, et ministeerium oli aktsepteerinud loataotlusi, millele lisatud dokumendid ei anna kindlust, et laagri personal vastab nõuetele. Valimi piires ei olnud ühelgi juhul esitatud juhatajale ja kasvatajatele Eesti Noorsootöö Keskuse juures tegutseva eksamikomisjoni väljastatud tunnistust eksami sooritamise kohta ega ka juhataja ja kasvatajate haridustaset tõendavaid dokumente. Samuti ei olnud esitatud juhataja ja kasvatajate kirjalikke nõusolekuid laagris töötamise kohta, nagu on nõutud noorsootöö seaduses.

- Noortelaagrite registrist ei ole võimalik leida andmeid kõikide kehtivat tegevusluba omavate noortelaagrite kohta, kuna registrisse ei ole kantud 2002. aastal tegevusloa saanud laagreid. Lisaks

kehtivat tegevusluba omavatele noortelaagritele on registris andmed noortelaagrite kohta, mille tegevusluba on juba lõppenud. Registrisse ei ole märgitud aga tegevusloa väljaandmise kuupäeva ega ka tegevusloa kehtivusaega, mistõttu ei ole võimalik eristada kehtivate ja kehtetute tegevuslubadega noortelaagreid.

- Laagritele toetuste ülekandmise alusdokumendiks on lepingu lisana sõlmitud maksegraafik. Ministeerium ei pidanud enamasti maksegraafikus sätestatud kuupäevadest kinni ning kandis toetuse noortelaagri korraldajate arvelduskontodele kokkulepitust hiljem.

Olulisemad ettepanekud haridus- ja teadusministrile

- Lähtudes noorsootöö seaduses sätestatud järelevalve kohustusest, kehtestada noortelaagrite tegevuse üle järelevalve teostamise kord ja tagada selle täitmine.

- Vaadata üle noortele korraldatavate laagrite rahastamise süsteem ning koostöös rahandusministriga kaaluda võimalust hasartmängumaksu seaduse muutmiseks, nähes ette riigieelarvesse laekuvast summast noortelaagrite korraldamiseks kindla protsendi määramise, mille jaotamine oleks Haridus- ja Teadusministeeriumi ülesanne, või kavandada noortelaagrite toetused riigieelarvest eraldi Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala kuludes.

- Nõuda tegevusloa taotlejalt kõikide seadusega nõutud dokumentide lisamist tegevusloa taotlusele ning tegevusloa taotluste läbivaatamise komisjonilt suuremat tähelepanelikkust taotluste läbivaatamisel.

- Kanda noortelaagrite registrisse andmed sealt puuduvate, kuid kehtivat tegevusluba omavate noortelaagrite kohta, et lihtsustada andmete hilisemat kandmist Eesti Hariduse Infosüsteemi. Vaadata läbi registrisse kantavate andmete loetelu.

- Rakendada kontrollimeetmeid, et tagada toetuse õigeaegne ülekandmine ja esitatud aruannete kontrollimine.

***

Haridus- ja teadusminister nõustus suures osas Riigikontrolli ettepanekutega. Ministri vastuskirja täistekst koos ettepanekute täitmiseks ette nähtud tegevuste ja tähtaegadega on esitatud kontrolliaruande lisas.

Sisukord

SISSEJUHATUS **5**

Valdkonna ülevaade **5**

Auditi korraldus **7**

1. TEGEVUSLUBADE VÄLJASTAMINE **8**

1.1. Tegevusloa andmise korraldus **8**

1.2. Tegevusloa andmise tingimuste järgimine **9**

1.3. Järelevalve laagrite tegevuse üle **12**

2. LAAGRITE RAHALINE TOETAMINE **13**

2.1. Koondprojekt "Noorte tervistav puhkus" **13**

2.2. Toetuse taotlemine ja lepingute sõlmimine **16**

2.3. Toetuse maksmine ja kasutamise arvestus **17**

Lisa 1. Kontrolliaruandes nr 2-5/03/145 tehtud ettepanekud ja nende täitmine **20**

HARIDUS- JA TEADUSMINISTRI VASTUS **22**

Sissejuhatus

Auditi eesmärk: hinnata, mil määral ja kuidas on auditeeritav võtnud arvesse Riigikontrolli 30.12.2003. a kontrolliaruandes nr 2-5/03/145 "Noortele korraldatavad laagrid ja nende rahaline toetamine" esitatud ettepanekuid.

Auditeeritud asutused: Haridus- ja Teadusministeerium (edaspidi ka *HTM*) ning Eesti Noorsootöö Keskus (edaspidi ka *ENTK*).

Auditeeritud periood: 2004. aasta.

Auditirühma liikmed: auditijuht Vello Kuuse ja nooremaudiitor Margit Loova.

Valdkonna ülevaade

Mõisted

Noor – 7–26-aastane füüsiline isik.[1]

Noortelaager – äriregistrisse, mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse või Eesti kirikute, koguduste ja koguduste liitude registrisse kantud isiku või avalik-õigusliku juriidilise isiku asutus, millele on välja antud Haridus- ja Teadusministeeriumi tegevusluba vastavalt noorsootöö seaduse §-le 10. Noortelaager vastab järgmistele tingimustele: ühe vahetuse pikkus on vähemalt kuus ööpäeva; laager tegutseb aastas üle 60 päeva.[2]

Projektlaager – laager, mille ühe vahetuse pikkus on vähemalt kuus ööpäeva ja mis tegutseb aastas mitte üle 60 päeva.[3]

Laagrijuhtide Nõukoda – haridus- ja teadusministri moodustatud komisjon riigiametnikest ja noortelaagrite korraldamisega tegelevate mittetulundusühingute esindajatest, mille ülesandeks on tagada noorsootöö seadusest ja Eesti noorsootöö kontseptsioonist tulenevate tegevuste algatamine noorte tervistava ja arendava puhkuse valdkonna arendamiseks noorte- ja projektlaagrite osas, sealhulgas:

- teha haridus- ja teadusministrile ettepanekuid vajalike seadusandlike regulatsioonide kehtestamiseks;
- anda iga-aastaselt HTM-ile ülevaade koondprojekti "Noorte tervistav ja arendav puhkus" täitmisest;
- planeerida ja esitada kantslerile taotlus koondprojekti "Noorte tervistav ja arendav" puhkus läbiviimiseks ning kontrollida eraldiste jaotamist ja kasutamist;
- tagada noorte- ja projektlaagrite koostöövõrgustiku toimimine;
- tagada noortelaagrite juhatajate ja kasvatajate koolituse koordineerimine.[4]

Hasartmängumaksu Nõukogu – hasartmängumaksust riigieelarvesse laekuva raha jaotamiseks Riigikogu moodustatud nõukogu, millesse vastavalt hasartmängumaksu seadusele kuuluvad kuus Riigikogu liiget ning Haridus- ja Teadusministeeriumi, Kultuuriministeeriumi ja Sotsiaalministeeriumi esindajad.[5]

---

[1] Noorsootöö seadus, § 2 p 1
[2] Noorsootöö seadus, § 9
[3] Noorsootöö seadus, § 15 lg 1
[4] Haridus- ja teadusministri 03.06.2003. a käskkiri nr 465 "Laagrijuhtide Nõukoja moodustamine"
[5] Hasartmängumaksu seadus, § 7 lg 4

Noorte- ja projektlaagrid ning nende tegevust reguleerivad õigusaktid

2004. aastal osales Haridus- ja Teadusministeeriumi andmetel noortele korraldatavates laagrites 34 086 noort. 2004. aastal tegutses Eestis 29 HTM-ilt tegevusloa saanud noortelaagrit. Lisaks eraldati raha 81 projektlaagrile ja 15-le erivajadustega noorte projektlaagrile. Laagrite kohta, mis riigilt rahalist toetust ei taotlenud või ei saanud, ministeeriumil arvandmeid ei ole.

Noorte- ja projektlaagritega seonduvat tegevust reguleerivad noorsootöö seadus ning mitmed haridus- ja teadusministri määrused.[6]

Noorsootöö seaduse kohaselt tuleb noortelaagri korraldamiseks taotleda HTM-ilt tegevusluba. Projektlaagri korraldamiseks tuleb esitada taotlus kohalikule omavalitsusele, mille territooriumil projektlaager tahetakse korraldada.

Noorte- ja projektlaagri juhatajale ja kasvatajatele kehtivad ühtsed kvalifikatsiooninõuded. Noorte- või projektlaagri juhatajal või kasvatajal peab olema vähemalt keskharidus ja viimase viie aasta jooksul väljastatud tunnistus eksami sooritamise kohta ENTK juures tegutsevas eksamikomisjonis.

Arvestades Riigikontrolli eelmises kontrolliaruandes tehtud ettepanekut, on noorsootöö seadusesse lisatud ka noorte- ja projektlaagri korraldamise nõuete rikkumist puudutavad sätted. Karistusena on sätestatud kuni 100 trahviühikut ning kui sama teo on toime pannud juriidiline isik, karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 krooni. Väärtegude kohtuvälise menetlejana on sätestatud politseiprefektuur ja linna- või vallavalitsus.

Noortele korraldatavate laagrite riigipoolne toetamine

Noortele korraldatavaid laagreid toetatakse hasartmängumaksust saadavast rahast. Hasartmängumaksu seaduse kohaselt eraldatakse riigieelarvesse laekuvast hasartmängumaksust 11,9% teadus-, haridus-, laste- ja noorteprojektide toetamiseks.[7] Sellest noorte- ja projektlaagrite finantseerimiseks eraldatakse raha nn koondprojekti "Noorte tervistav puhkus" kaudu.

Tabel 1. Toetuste maksmine koondprojekti "Noorte tervistav puhkus" rahast

Aasta	**2003**[8]	**2004**	**2005** (plaan)
Toetatud noori laagrite koondprojektis	30 640	34 086	33 881
sh noortelaagris	16 842	16 514	16 702
projektlaagris	10 471	14 445	13 997
sotsiaaltuusikuga	2243	3127	3182
Noortelaagri hüvitis			
päevas	25 kr	25,7 kr	36 kr
kokku	4 523 325 kr	3 956 368 kr	5 411 488 kr
Projektlaagri hüvitis			
päevas	12 kr	12,9 kr	18 kr
kokku	1 174 212 kr	1 938 914kr	2 267 514 kr
Sotsiaaltuusiku hüvitis			
päevas	135 kr	102,9 kr	144 kr
kokku	1 816 830 kr	3 012 441 kr	4 123 872 kr
Tugitegevused	268 935 kr	401 145 kr	0 kr
Kokku	**7 895 262 kr**	**9 308 868 kr**	**11 802 874 kr**

Allikas: ENTK koondprojekti aruanne

[6] Haridus- ja teadusministri 13.09.2004. a määrus nr 51 "Noortelaagri ning projektlaagri juhataja ja kasvataja kvalifikatsiooninõuded" Haridusministri 05.04.1999. a määrus nr 23 "Noortelaagrite tegevusloa väljastamise korra ja tegevusloa vormi kinnitamine" Haridusministri 28.04.1999. a määrus nr 27 "Noortelaagrite registri asutamine ja noortelaagrite registri pidamise põhimääruse kinnitamine"

[7] Arvestus tugineb hasartmängumaksu seaduse § 7 lg 2 p-le 4.

[8] Toetatud noorte koguarv kajastab ka laagrites rahvusvahelistes laagrivahetustes olnud noorte arvu (1084 noort) ning koondsumma rahvusvahelistele laagrivahetustele eraldatud summat (111 960 kr).

Varasemad auditid

2003. aastal sooritas Riigikontroll auditi "Noortele korraldatavad laagrid ja nende rahaline toetamine", mille käigus hinnati, kas noortelaagrite korraldamisega ja laagrite tegevuse rahalise toetamisega seotud küsimused on piisavalt ja arusaadavalt reguleeritud ning kas kehtivaid reegleid järgitakse. Riigikontroll leidis mitmeid olulisi puudusi laagritele tegevuslubade väljastamise ning toetuse määramise ja maksmise korralduses.

2004. aastal korraldas Riigikontroll auditi "Hasartmängumaksust makstavad toetused", mille käigus hinnati, millised on peamised riskid hasartmängumaksust toetuste maksmiseks eraldatud raha kasutamisel. Riigikontroll leidis, et hasartmängumaksu laekumistest toetuste andmise korraldus peaks olema selgem, ning tegi ettepaneku (sh haridus- ja teadusministrile) töötada välja ja kehtestada protseduurireeglid taotluste hindamiseks ning toetuse kasutamise kontrollimiseks, samuti nõuda taotlejailt enne lepingu sõlmimist täpsustatud ja ministeeriumiga kooskõlastatud projektikirjeldust ja eelarvet.

Auditi korraldus

Järelauditis keskenduti kontrolliaruandes nr 2-5/03/145 "Noortele korraldatavad laagrid ja nende rahaline toetamine" tehtud ettepanekute täitmise hindamisele ning praeguse olukorra võrdlemisele eelmises aruandes kirjeldatuga. Nimetatud kontrolliaruandes tehtud ettepanekud ja nende täitmine on esitatud käesoleva kontrolliaruande lisas.

Auditi valim

Auditi valimisse võeti kõik 2004. aastal esitatud taotlused noortelaagrite korraldamiseks 2005. aastal. 2004. aastaks tegevusloa saamiseks esitatud taotlusi auditis ei vaadata, kuna nende käsitlemine toimus valdavalt 2003. aasta lõpus, kui Riigikontrolli audit "Noortele korraldatavad laagrid ja nende rahaline toetamine" ei olnud veel lõppenud.

Toetuste maksmist ja aruannete õigsust kontrolliti valimi alusel, mis hõlmas 20% 2004. aastal toetust saanud noorte- ja projektlaagritega sõlmitud lepingutest.

Põhilised audititoimingud

Audit põhineb Haridus- ja Teadusministeeriumi noorteosakonnas ja Eesti Noorsootöö Keskuses tehtud intervjuudel ning päringutel, samuti laagrite tegevusega seonduvate dokumentide ja õigusaktide analüüsil.

1. Tegevuslubade väljastamine

1.1. Tegevusloa andmise korraldus

Laager, mille ühe vahetuse pikkus on vähemalt kuus ööpäeva ja mis tegutseb aastas üle 60 päeva, peab taotlema noortelaagri tegevusloa. Tegevusloa taotluse peab noortelaagri pidaja esitama Haridus- ja Teadusministeeriumile vähemalt kolm kuud enne noortelaagri tegevuse alustamist.

Eelmise auditi käigus selgus, et kuigi noorsootöö seaduse järgi tuleb tegevusloa taotlused esitada HTM-ile, esitati need tegelikult ENTK-le, kelle palgal oli tegevusloa taotluste läbivaatamise komisjoni sekretär. Nüüdseks on olukord muutunud ning kõik tegevusloa taotlused saadetakse HTM-ile.

Noorsootöö seaduse kohaselt tuleb tegevusloa taotlusele lisada:

- noortelaagri põhimäärus;
- õigusaktides kehtestatud nõuetele vastavate noortelaagri juhataja ja kasvatajate kirjalikud nõusolekud ning dokumendid, mis võimaldavad nõuetele vastavust hinnata;
- andmed noortelaagri tegevuseks vajalike ruumide (hoonete), sisustuse ja maa-ala kohta ning Tervisekaitseinspektsiooni ja Päästeameti tõendid ruumide (hoonete), sisustuse ja maa-ala vastavuse kohta tervisekaitse-, tuleohutus- ja päästealade nõuetele;
- laagrivahetuse tegevuskava, mis sisaldab noori arendavate tegevuste loetelu.

Lisaks nimetatud dokumentidele tuleb koos taotlusega esitada väljavõte noortelaagri omaniku vastavasse registrisse kantud põhikirjast, rendileping või omandiõigust tõendav dokument ning kviitung riigilõivu tasumise kohta.

Taotluse vorm noortelaagrile tegevusloa väljastamiseks koos nõutavate dokumentide loeteluga on avalikustatud veebilehel[9], millele viitavad nii HTM-i kui ka ENTK veebileht. Taotluse vormi ei ole pärast noorsootöö seaduse muutmist aga uuendatud, mistõttu ei kajasta see andmeid kõikide kehtivas seaduses nõutavate dokumentide kohta. Näiteks erinevalt varasemast noorsootöö seaduse redaktsioonist on kehtivas redaktsioonis nõue, et loataotleja peab esitama ka juhataja ja kasvatajate kirjalikud nõusolekud laagris töötamise kohta, veebilehel avalikustatud taotluse vormil seda märgitud aga ei ole.

Haridusministri kinnitatud korra[10] kohaselt vaatab tegevusloa taotlemiseks esitatud dokumendid läbi ministri käskkirjaga moodustatud noortelaagri tegevusloa taotluste läbivaatamise komisjon. Komisjoni ülesanne on kontrollida tegevusloa taotluste ja nendele lisatud dokumentide vastavust seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud nõuetele ning teha ministrile ettepanek tegevusluba väljastada või selle väljastamisest keelduda.[11]

Määruse kohaselt on komisjon otsustusvõimeline, kui komisjoni koosolekust võtab osa vähemalt kaks kolmandikku komisjoni liikmetest, sealhulgas komisjoni esimees ja jurist. Alates 2002. aasta jaanuarist komisjoni koosseisu juristi ei kuulu ning seega ei ole määruse nõuet komisjoni koosseisule otsuste tegemisel järgitud.

---

[9] http://www.noortelaagrid.edu.ee/

[10] Haridusministri 05.04.1999. a määrus nr 23 "Noortelaagri tegevusloa väljastamise korra ja tegevusloa vormi kinnitamine"

[11] Eelmise auditi käigus ilmnes probleem, et ministrile tegevusloa väljastamise või mitteväljastamise ettepaneku tegemise asemel on komisjon oma otsustes kasutanud formuleeringut "anda tegevusluba". Nüüdseks on see probleem lahenenud ning komisjon teeb haridus- ja teadusministrile ettepanekuid tegevusloa väljastamise või mitteväljastamise kohta.

Samuti ei anna tegevusloa taotluste läbivaatamise komisjoni 26.11.2004. a koosoleku protokoll kindlust komisjoni esimehe koosolekul osalemise kohta. Komisjoni esimees on koosoleku protokolli küll allkirjastanud, kuid koosolekul osalejana teda märgitud ei ole.

Noorsootöö seaduse § 12 järgi kantakse noortelaager pärast noortelaagri pidajale tegevusloa väljastamist HTM-i noortelaagrite registrisse.

Ettepanekud haridus- ja teadusministrile

- Tagada veebilehel[12] avalikustatud informatsiooni vastavus kehtivatele õigusaktidele.
- Teha noortelaagri tegevusloa väljastamise korda muudatused, mille kohaselt tegevusloa taotluste läbivaatamise komisjon oleks otsustusvõimeline ka ilma juristi komisjoni koosseisu kuulumiseta, või määrata komisjoni koosseisu jurist.

1.2. Tegevusloa andmise tingimuste järgimine

Noortelaagri juhataja ja kasvatajate vastavus kvalifikatsiooninõuetele

Riigikontroll tegi eelmises kontrolliaruandes ettepaneku nõuda noortelaagri juhatajalt ja kasvatajatelt 35-tunnise koolituse läbimise asemel eksami sooritamist. Ettepanekuga on arvestatud haridus- ja teadusministri 13.09.2004. a määruses[13], millega kehtestati noorte- ja projektlaagri juhataja ja kasvatajate ühtsed kvalifikatsiooninõuded.

Määruse kohaselt nõutakse nii noorte- kui ka projektlaagri juhatajalt ja kasvatajalt vähemalt kesk-haridust ja ENTK juures tegutseva eksamikomisjoni viimase viie aasta jooksul väljastatud tunnistust eksami sooritamise kohta; kinnitatud on laagri juhataja ja kasvataja teadmistele ja oskustele esitatavad nõuded ning loobutud 35-tunnisel koolitusel osalemise nõudest.

Määrus sisaldab üleminekusätet, mis võimaldab laagrijuhataja ja -kasvataja koolituse läbinud ning praktilise töö kogemust omavatel isikutel laagrijuhatajana või -kasvatajana töötamise õiguse säilitamiseks oma kvalifikatsiooni uue määrusega vastavusse viimiseks sooritada eksami lihtsustatud korras. Üleminekusättest võib järeldada, et vana määruse alusel antud tunnistus ei tõenda enam kehtivate õigusaktidega sätestatud kvalifikatsiooninõuetele vastavust, st juhul kui laagri juhataja ja kasvataja ei tee eksamit, ei vasta nad enam kvalifikatsiooninõuetele.

Ministeerium oli valimi ulatuses kõikidel juhtudel aktsepteerinud loataotlusi, millele lisatud dokumendid ei anna kindlust, et laagri personal vastab nõuetele. Ühelgi juhul ei olnud esitatud noortelaagri juhataja ja kasvatajate kirjalikke nõusolekuid laagris töötamise kohta. Samuti ei olnud ühelgi juhul esitatud juhatajale ja kasvatajatele ENTK juures tegutseva eksamikomisjoni väljastatud tunnistust eksami sooritamise kohta ega ka juhataja ja kasvatajate haridustaset tõendavaid dokumente.

Neljal juhul kaheksast oli esitatud tunnistus, et juhataja on läbinud noortelaagri juhataja õppeprogrammi (Luunja, Tuksi, Rannapungerja ja Kurtna noortelaagrid), kusjuures nendest kahel juhul (Luunja ja Tuksi noortelaagrid) lõppes tunnistuse kehtivusaeg enne suvise laagriperioodi algust. Tunnistused noortelaagri kasvatajate õppeprogrammi läbimise kohta esitati vaid ühel juhul (Rannapungerja noortelaager). Enamikul juhtudel oli taotlusele lisatud loataotleja kinnitus, et noortelaager kasutab vaid nõutava kvalifikatsiooniga kasvatajaid.

Eelmises auditis soovitas Riigikontroll haridus- ja teadusministril kaaluda, kas tegevusloa andmise ühe tingimusena on vaja andmeid kõigi laagri kasvatajate kohta või tasub andmeid nõuda vaid laagri juhataja ja temaga kokkuleppe olemasolu kohta. Ka järelauditi käigus võis täheldada sama probleemi –

[12] http://www.noortelaagrid.edu.ee/
[13] Haridus- ja teadusministri 13.09.2004. a määrus nr 51 "Noortelaagri ning projektlaagri juhataja ja kasvataja kvalifikatsiooninõuded"

laagripidajatel on pea võimatu koostada kasvatajate nimekirja, mis tegevusloa kuni kolmeaastase kehtivusperioodi jooksul ei muutuks. Riigikontroll on jätkuvalt seisukohal, et riik ei tohiks nõuda laagripidajatelt andmeid, mida pole võimalik esitada. Oma vastuses eelmise kontrolliaruande eelnõule andis HTM lubaduse teha vastavad muudatused noorsootöö seadusesse 2006. aasta maiks.

Vastavus tervisekaitse- ja tuleohutusnõuetele

Eelmise auditi käigus ilmnes probleem, et ministeerium oli tegevusloa väljastanud kõigile taotlejaile, sõltumata Päästeameti ja Tervisekaitseinspektsiooni õiendite sisust ja olemasolust. Riigikontroll soovitas ministril kaaluda vastavate tõendite nõudmisest loobumist või sätestada tingimus, et tegevusluba antakse vaid neile, kelle taotlusele lisatud tõenditest nähtub, et laagri hooned ja territoorium vastavad nõuetele täies ulatuses. Tõendite nõudmisest loobumist ei pidanud minister otstarbekaks, kuna see võiks negatiivselt mõjutada laagriteenuse kvaliteeti.

HTM-i noorteosakonna töötajate sõnul on hakatud loataotlemisel nõutavaid dokumente hoolikamalt kontrollima ning ilma kehtivate Päästeameti ja Tervisekaitseinspektsiooni tõenditeta tegevusluba ei väljastata. Järelauditi käigus kontrollitud loataotlused ja nendele lisatud tõendid aga väidetut ei kinnita.

Päästeameti kinnitus laagri kehtivatele tuleohutusnõuetele vastavuse kohta oli lisatud neljale loataotlusele kaheksast, ülejäänute puhul selgesõnalist kinnitust polnud. Üks loataotleja polnud üldse esitanud Päästeameti väljastatud dokumenti (Võsu). Ühel juhul esitati laagritegevuseks renditava puhkekeskuse üldine tuleohutusjuhend (Rutja). Kahel juhul (Tuksi, Veski) sisaldas Päästeameti tõend ettekirjutusi, kusjuures ühel lubas amet laagril majutusteenust pakkuda ainult ettekirjutuste täitmisel.

Tervisekaitseinspektsioon kinnitas selgesõnaliselt laagri vastavust kehtivatele tervisekaitse normidele neljal juhul kaheksast. Kahel juhul oli esitatud Tervisekaitseinspektsiooni otsus käitlemisettevõtte nõuetele vastavuse kohta (Rutja, Võsu). Ühel juhul kinnitas Tervisekaitseinspektsiooni tõend laagri vastavust tervisekaitse normidele, kuid sätestas lisatingimusena laagri avamise kooskõlastamise Tervisekaitseinspektsiooniga enne hooaja algust pärast ettevalmistustööde lõppemist (Kurtna). Üks laager lubati avada vaid ettekirjutuste täitmisel, kusjuures taotlusele oli lisatud ka laagri lubadus tehtud ettekirjutusi täita (Rannapungerja).

Tegevusloa taotluste läbivaatamise komisjon tegi ka neil juhtudel ministrile ettepaneku anda tegevusload kõigile taotlejatele, sõltumata Päästeameti ja Tervisekaitseinspektsiooni tõendite sisust ja olemasolust.

Laagrite tegevuskavad

Noortelaagrite tegevuskavade struktuurile pole vaatamata Riigikontrolli sellekohasele ettepanekule nõudeid kehtestatud. Samuti ei ole tegevuskavasid hakatud vormistama laagripidajatega sõlmitavate lepingute lisadena, nagu nähti ette haridus- ja teadusministri eelmise auditi kohta esitatud arvamuses.

Noortelaagri tegevuskava oli lisatud valimi kõikidele loataotlustele. Ka seekord esitati tegevuskavadena peamiselt noori arendavate tegevuste loetelu, mõned laagrid esitasid ka laagri programmi päevade kaupa.

Otsustamine tegevusloa kehtivuse üle

Eelmise auditi käigus tegi Riigikontroll ettepaneku algatada seadusemuudatus, mis sätestaks noorsootöö seaduses kriteeriumid tegevusloa kehtivuse pikkuse üle otsustamiseks. Ministeerium ei pidanud seadusemuudatust vajalikuks, kuna tegevusloa taotluste läbivaatamise komisjon lähtub reeglist väljastada noortelaagrile tegevusluba seaduses maksimaalselt lubatud ajaks (kolmeks aastaks), välja arvatud juhul, kui noortelaagri korraldaja rendib laagri korraldamiseks vajalikke hooneid ja territooriumi. Viimasel juhul väljastatakse tegevusluba kehtiva rendiaja ulatuses, kuid mitte pikemaks ajaks kui seaduses sätestatud.

Valimisse kuulunud loataotluste osas on komisjon nimetatud reeglit enamasti järginud, kuid teinud otsuseid puudulike vara omandiõigust tunnistavate dokumentide alusel. Vaid neljal juhul kaheksast oli esitatud tõend vara omandiõiguse kohta või kinnitus laagribaasi rentimise broneeringu kohta. Kolmel

juhul ei olnud omandiõigust üldse tõendatud, kuid vaatamata sellele väljastati tegevusluba kolmeks aastaks. Ühel juhul esitati kehtetu rendileping, kuid ka siis väljastati tegevusluba kolmeks aastaks.

Riigilõivu tasumise kontrollimine

Riigikontroll soovitas eelmises kontrolliaruandes kaaluda ministeeriumil vajadust taotleda noortelaagri tegevusloa andmise eest võetava riigilõivu suurendamist nii, et lõiv kataks riigi tehtavad kulutused loataotluste käsitlemisel. Siiani riigilõivu kulupõhist optimaalset suurust analüüsitud ei ole ning tegevusloa taotlemisel tuleb riigilõivu maksta endiselt 50 krooni.

Noortelaagritele suunatud veebilehel[14] avaldatud tegevusloa taotlemiseks nõutavate dokumentide nimekirjas on märgitud ka kviitungi koopia esitamine riigilõivu tasumise kohta ning kõigile valimis olnud taotlustele olid riigilõivu tasumist kinnitavad dokumendid ka lisatud. Ministeerium ei peaks aga riigilõivu tasumist näitava kviitungi koopiat nõudma, kuna tal on olemas võimalus ja haldusmenetluse seaduse § 6 alusel ka kohustus riigilõivu tegelikku laekumist enne tegevusloa andmist ise kontrollida.

Noortelaagrite registrisse kandmine

Pärast tegevusloa väljastamist tuleb kümne tööpäeva jooksul kanda andmed noortelaagri kohta noortelaagrite registrisse[15].

Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määruse nr 265 "Eesti Hariduse Infosüsteemi asutamine ja põhimäärus" § 37 kohaselt muutus noortelaagrite register Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) osaks, kuuludes selle õppekavade ja koolituslubade alamregistri koosseisu. Kuigi EHIS-i arendamine käib, ei ole andmeid kehtivate tegevuslubade kohta senisest registrist veel EHIS-isse üle kantud ning arvestust peetakse endisel viisil.

Eelmise auditi käigus ilmnes probleem, et viimased sissekanded registrisse pärinesid 2001. aastast. Praeguseks on olukord paranenud ning tegevusloa saamise järel kantakse noortelaagri andmed ka registrisse. Siiski ei ole noorelaagrite registrist võimalik leida andmeid kõikide noortelaagrite kohta, kuna registrisse ei ole kantud 2002. aastal tegevusloa (tegevusload nr 80–95) saanud laagreid.

Noortelaagrite registri puuduseks on see, et lisaks kehtivat tegevusluba omavatele noortelaagritele on seal ka andmed noortelaagrite kohta, mille tegevusloa kehtivuse aeg on juba lõppenud – kehtivuse kaotanud tegevuslubadega noortelaagrite andmeid registrist ei kustutata. Kehtivate tegevuslubadega noortelaagrite eristamise muudab aga võimatuks asjaolu, et registrisse ei ole märgitud tegevusloa väljaandmise kuupäeva ega tegevusloa kehtivusaega.

Ettepanekud haridus- ja teadusministrile

- Nõuda tegevusloa taotlejalt kõikide seaduses sätestatud dokumentide lisamist tegevusloa taotlusele ning tegevusloa taotluste läbivaatamise komisjonilt suuremat tähelepanelikkust taotluste läbivaatamisel.
- Nõuda tegevusloa andmise ühe tingimusena andmeid vaid laagri juhataja (ja temaga kokkuleppe olemasolu) kohta ning loobuda andmete nõudmisest kõigi laagri kasvatajate kohta.
- Sätestada täpsemad nõuded laagrite tegevuskavade struktuurile.
- Analüüsida tegevuslubade andmisega seotud kulusid ning teha vajaduse korral ettepanek riigilõivu suurendamiseks.
- Kanda noortelaagrite registrisse andmed sealt puuduvate, kuid kehtivat tegevusluba omavate noortelaagrite kohta, et lihtsustada andmete hilisemat kandmist EHIS-sse. Vaadata läbi registrisse kantavate andmete loetelu.

[14] http://www.noortelaagrid.edu.ee
[15] Haridusministri 28.04.1999. a määrus nr 27 "Noortelaagrite registri asutamine ja noortelaagrite registri pidamise põhimääruse kinnitamine"

1.3. Järelevalve laagrite tegevuse üle

Noorsootöö seaduse § 14 järgi peavad õppe- ja kasvatustegevuse üle noortelaagrites järelevalvet teostama HTM-i ametnikud, tuleohutuse ja päästealade osas Päästeameti ametnikud ning tervisekaitse osas Tervisekaitseinspektsiooni ametnikud. Riiklikku järelevalvet teostava ametiasutuse ametnikul on õigus teha omanikule ettekirjutus puuduse kõrvaldamiseks. Kui ettekirjutusi määratud tähtajaks ja korras ei täideta, võib HTM tegevusloa kehtetuks tunnistada.

Projektlaagrite tegevuse üle järelevalve teostamist noorsootöö seadus ei sätesta.

HTM ei ole vaatamata Riigikontrolli sellekohasele ettepanekule ministeeriumi teostatava järelevalve korda kehtestanud ega järelevalvet teostavaid ametnikke määranud. Oma vastuses eelmise kontrolliaruande eelnõule andis HTM lubaduse täpsustada noorsootöö seadust järelevalve osas 2006. aasta maiks. Audiitoritele antud selgituste kohaselt ei ole senini järelevalve korra kehtestamiseks ettevalmistusi tehtud, kuna sellise korra kehtestamisega kaasneks laagrite tegevusvabaduse kadumine ning üleminek õppekavalistele laagritele. Järelevalve teostamata jätmisega on eiratud noorsootöö seaduses sätestatud järelevalve kohustust.

Noortelaagreid on külastanud nii Laagrijuhtide Nõukoja kui ka ministeeriumi tegevusloa taotluste läbivaatamise komisjoni liikmed. Kui Laagrijuhtide Nõukoja moodustamise käskkirjas[16] on sätestatud nõukoja liikmete ühe ülesandena kontrollida koondprojekti "Noorte tervistav puhkus" eraldiste jaotamist ja kasutamist, siis tegevusloa taotluste läbivaatamise komisjoni moodustamise käskkirjas komisjoni liikmetele järelevalve teostamise kohustust pandud ei ole.

Lõuna-Eesti projektlaagrites järelevalve teostamiseks ajavahemikul 06.06–31.08.2004 sõlmis ENTK lepingu Noorsootöö ja Noorsoohariduse Arendamise Ühinguga (NNAÜ).

Laagrite külastamisel on hakatud koostama protokolle. Laagrijuhtide Nõukoja välja töötatud spetsiaalne laagrikülastuse aruande vorm sisaldab küsimustikku, mis võimaldab koondada laagrit iseloomustavat üldinfot (asukoht, korraldajad, territooriumi seisukord jm), infot toitlustamise, laagriprogrammi, ujumisvõimaluste ja meditsiiniteenuste kättesaadavuse korralduse kohta ning probleemide kohta, mis tõstatuvad vestlustes laagripersonaliga.

Ettepanek haridus- ja teadusministrile

- Lähtudes noorsootöö seaduses sätestatud järelevalve kohustusest, kehtestada noortelaagrite tegevuse üle HTM ametnike poolse järelevalve teostamise kord ja tagada selle täitmine.

[16] Haridus- ja teadusministri 03.06.2003. a käskkiri nr 465 "Laagrijuhtide Nõukoja moodustamine"

2. Laagrite rahaline toetamine

2.1. Koondprojekt "Noorte tervistav puhkus"

Hasartmängumaksu seaduse ja selle alusel Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud korra[17] kohaselt otsustab hasartmängumaksust toetuse saamise Hasartmängumaksu Nõukogu (edaspidi ka *HMN*), kellele tuleb esitada taotlused toetuse saamiseks Haridus- ja Teadusministeeriumi kaudu. Eelnimetatud korra kohaselt tuleb ministeeriumile esitada projekti kirjeldus iga projekti kohta eraldi. Ministeerium kontrollib taotluse ja esitatud dokumentide vastavust õigusaktide nõuetele ning edastab dokumendid koos kirjaliku arvamuse ja ettepanekuga toetuse andmise ja selle suuruse või toetuse andmisest keeldumise kohta HMN-ile. Nõukogu teeb otsuse toetuse andmise ja selle suuruse või toetuse andmisest keeldumise kohta ning edastab otsuse ärakirja ministeeriumile. Ministeerium teavitab taotlejat nõukogu otsusest ja saadab taotlejale allkirjastamiseks lepingu projekti toetuse sihtotstarbelise kasutamise kohta.

Tegelikult kogub HTM iga aasta lõpus kokku noortelaagrite korraldajate taotlused järgmiseks aastaks kavandatud noorte- ja teadaolevate projektlaagrite rahastamise kohta ning koostab nende alusel HMN-ile esitatava rahataotluse koondprojektina "Noorte tervistav puhkus". HMN otsustab, mitme noore tervistavat puhkust ja millises summas toetatakse, kuid konkreetsetele noorte- ja projektlaagritele toetuste määramine toimub HTM-is. Riigikontrolli arvates muudab toetuse taotlemine koondprojektina HTM-i poolt taotluste menetlemise korralduse küll lihtsamaks ja arusaadavamaks, kuid ei ole kooskõlas hasartmängumaksu seadusega, mille kohaselt on taotluste rahastamise üle otsustamise õigus ja kohustus HMN-il. Ministeeriumil on vaid taotluste vastuvõtmise, läbivaatamise ja selle põhjal oma arvamuse andmise, kuid mitte otsuse tegemise õigus. Viimane ei välista ministeeriumi poolt taotluste koondamist ja ühist esitamist nõukogule, kuid HMN-ile tuleb esitada kirjeldus iga projekti kohta eraldi ning HMN-il ei ole seaduse järgi õigust jätta konkreetsetele taotlejatele määratavat summat ministeeriumi otsustada. Praeguse praktika kohaselt on HMN-i roll toetuste määramisel kujunenud aga üksnes formaalseks.

Koondprojekti "Noorte tervistav puhkus" koostamine ning noorte- ja projektlaagrite korraldajatega lepingute sõlmimine muudeti 18.03.2005. a jõustunud uue ENTK põhimäärusega ENTK ülesandeks. Tegelikult oli aga juba enne uue põhimääruse jõustumist 2005. aasta koondprojekti koostajaks, esitajaks ja raha taotlejaks ENTK. Riigikontroll leiab, et eelkirjeldatud praktika ei ole samuti vastavuses hasartmängumaksu seaduse ega Vabariigi Valitsuse vastu võetud korraga. Seadusega ei ole antud ministeeriumile õigust anda taotluste vastuvõtmise, läbivaatamise ja nende kohta arvamuse esitamisega seotud ülesandeid edasi teisele asutusele. Samuti näeb korra § 4 lg 2 ette taotlejaga lepingu sõlmimise ministeeriumi poolt. Sellist toetuse määramise korraldust ei saa muuta ka ENTK põhimäärusega.[18]

Riigikontroll juhib tähelepanu, et noortele korraldatavate laagrite puhul ei ole tegemist ühekordsete projektidega, vaid iga-aastase tegevusega, mille korraldajad vajavad investeeringute tegemiseks samuti rahastamise osas teatud stabiilsust. Samuti nõustume, et HMN-il võib tekkida raskusi iga üksiku projekti puhul eraldi rahastamisotsuse tegemisega. Seetõttu jääb Riigikontroll eelmise auditi aruandes väljendatud seisukoha juurde ja soovitab kaaluda võimalust muuta hasartmängumaksu seadust nii, et sätestataks hasartmängumaksust riigieelarvesse laekunud summast kindel noortelaagrite toetamiseks eraldatava osa suurus, mille jaotamise otsustaks Haridus- ja Teadusministeerium. Teise võimalusena võiks hakata noortelaagrite tegevust toetama riigieelarvest, nähes selleks ministeeriumi valitsemisala kuludes ette eraldi summa. Riigieelarvelise eraldise kasutamine toimuks ministri kehtestatud korra alusel. Noortelaagrite rahastamist ministeeriumi eelarvest on taotlenud ka Haridus- ja Teadusministeerium, kuid siiani pole nende taotlust rahuldatud. Mõlemal juhul oleks ministeeriumil võimalus noortelaagrite toetuste jaotamisse ja selle süsteemi administreerimisse vajaduse korral kaasata hallatav riigiasutus ENTK.

---

[17] Vabariigi Valitsuse 30.04.2002. a määrus nr 140 "Hasartmängumaksu laekumistest toetuste taotlemise ja andmise kord"
[18] ENTK põhimäärus kinnitatakse haridus- ja teadusministri määrusega, mis peab olema kooskõlas seaduste ja Vabariigi Valituse määrustega

Toetuse jaotamine sihtrühmiti

Eelmise auditi aruandes tegi Riigikontroll ministeeriumile ettepaneku kehtestada reeglid, kuidas jagada noortelaagrite kohti toetuse saajate sihtgruppide vahel. Praeguseks on HTM-i noorteosakond välja töötanud printsiibid, mis määravad erinevate sihtgruppide toetuse suuruse omavahelised proportsioonid.

Arvestuse aluseks on võetud noortelaagri päevamaksumuse hüvitise suurus. Projektlaagri päeva-maksumuse hüvitis moodustab poole noortelaagri päevamaksumuse hüvitisest; sotsiaaltuusikute päevamaksumuse hüvitis on neljakordne noortelaagri päevamaksumuse hüvitis. Toetatud laagripäevade jaotus noorte- ja projektlaagrite vahel on vastavalt 60% ja 40%, kusjuures noortelaagrite laagripäevade hulka on arvestatud ka sotsiaaltuusikud, mis moodustavad 10% kõigist laagripäevadest.

2004. aastaks taotles HTM laagrite korraldamiseks kokku 9 411 774 krooni. HMN eraldas 19.01.2004. a otsusega kogu taotletud summa. Laagrituusikute toetuseks tegevusloaga noortelaagrites eraldati 25,7 krooni, projektlaagrites 12,9 krooni ning sotsiaaltuusikuteks 102,9 krooni laagripäeva kohta. Vähese nõudluse tõttu soodustuusikute järele otsustas HTM Laagrijuhtide Nõukoja ettepanekul soodustuusikute ostmiseks eraldatud rahast üle jäänud summa kasutamiseks ümardada toetused vastavalt 26 kroonini, 13 kroonini ja 103 kroonini.

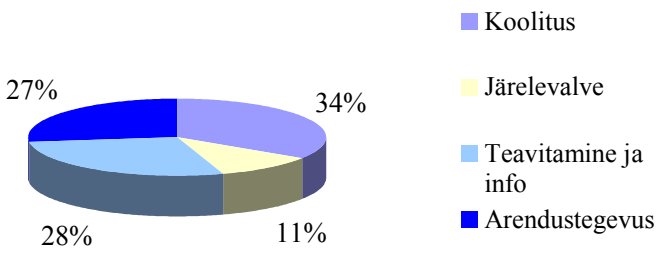
Koondprojekti finantseerimiseks 2005. aastal esitas ENTK taotluse 01.12.2004. a. HMN otsustas 20.12.2004. a eraldada ENTK-le 11 802 874 krooni. Laagripäeva maksumuse toetus on 2005. aastal tegevusloaga noortelaagrites 36 krooni, projektlaagrites 18 krooni ja sotsiaaltuusikute puhul 144 krooni.

Toetuse jaotamise kohta sihtrühmade-siseselt teeb ministeeriumile ettepaneku Laagrijuhtide Nõukoda.

Tugitegevusteks eraldatud raha kasutamine

HMN-ile esitatud rahataotlustes oli 2004. aastal taotletud raha ka koondprojekti tugitegevusteks (koolitus, järelevalve, teavitamine ja info, arendustegevus), selleks on raha ka eraldatud. 2004. aastal taotleti 408 489 krooni (4,3% projekti kogusummast), tegelikud kulud olid 401 145 krooni.

Joonis 1. Tugitegevuseks eraldatud raha kasutamine.

Projekti järelevalveks kulutatud rahast rohkem kui pool on makstud ENTK töötajast Laagrijuhtide Nõukoja aseesimehe isikliku auto kasutamise kompensatsiooniks. Kompensatsiooni on makstud 2004. aasta kõikidel kuudel 2000 krooni (kokku 24 000 krooni). Laagrite külastused on toimunud aga valdavalt suveperioodil, mistõttu tekib küsimus projekti rahast autokompensatsiooni aastaringse maksmise otstarbekuse kohta.

Projekti järelevalvena on käsitletud ka tegevusloa taotluste läbivaatamise komisjoni nõupidamisi. Tegevuslubade väljastamine on HTM-i ülesanne, seega ei ole põhjendatud selliste kulude katmine projekti rahast.

Alates 2005. aastast ei kanta koondprojekti tugitegevuste kulusid enam projekti raha arvelt, vaid need lähevad üle ENTK eelarvesse. Ühe kuluna hakatakse ENTK eelarvest katma laagri kasvatajate ja juhatajate eksamile eelneva koolitusega seotud kulusid, mis kaetakse osaliselt sellisel juhul, kui koolitusel osalejal on ette näidata laagrikorraldaja väljastatud tõend, mis kinnitab inimese tööle asumist laagrisse sellel aastal. Vastasel juhul tuleb koolitusega seotud kulud tasuda täies mahus inimesel endal. Eksami sooritamine toimub pärast koolitust ja eksamitasu on toetuse sees.

Toetused rahvusvahelistele noortelaagritele

Eelmises kontrolliaruandes tegi Riigikontroll ettepaneku võtta seisukoht Eestis korraldatavates rahvusvahelistes laagrites viibivate välisriikide noorte riigipoolse toetamise suhtes. Alates 2004. aastast rahvusvahelisi laagrivahetusi koondprojektis enam eraldi ei käsitleta – rahvusvahelised laagrivahetused toimuvad noortelaagrites ning neile kehtivad samad tingimused nagu ülejäänud noortelaagrite vahetustele.

Toetused spordilaagritele

Eelmise auditi käigus tõusetus vajadus selgitada noorte spordilaagrite HTM-i valitsemisala eelarve kaudu toetamise otstarbekust. Spordiga seotud noorteprojektide rahaline toetamine on korraldatud Kultuuriministeeriumi kaudu, kuid seni on noortelaagrid, mille põhisisuks on sporditegemine, saanud toetusi hasartmängumaksust ka HTM-i kaudu. Vaatamata lubadusele ei ole ministeeriumidevahelist tööjaotust spordilaagrite rahastamise osas senini täpsustatud ega abinõusid spordilaagrite topelt-rahastamise vältimiseks välja töötatud.

Kloogaranna noortelaagri toetamine

Kloogaranna noortelaager on riigile kuuluv laager, mida haldab ENTK. Riigikontrolli eelmise auditi käigus ilmnes probleem, et Kloogaranna noortelaagri finantseerimiseks eraldatud raha kanti ENTK-le üle kahe riigiasutuse vahel sõlmitud lepingu alusel. Kõnealune probleem ei ole leidnud lahendust ka 2004. aastal ning vaatamata ettepanekule korraldada ENTK koosseisus olevas laagris viibivate noorte laagripäeva maksumuse osaline hüvitamine ministeeriumipoolse otsese rahaeralduse kaudu, rahastati Kloogaranna noortelaagrit jätkuvalt ENTK ja ministeeriumi vahel sõlmitud lepingu alusel.

Audiitoritele antud selgituste kohaselt nähakse lahendusena ENTK uue põhimääruse kehtestamist, millega läheb kogu koondprojekt (sh rahastamisega seonduv) ENTK haldusesse. Seejärel kataks ENTK otse osa Kloogaranna noortelaagri kuludest ning puuduks vajadus lepingu sõlmimiseks.

Ettepanekud haridus- ja teadusministrile

- Vaadata üle noortele korraldatavate laagrite rahastamise süsteem ning koostöös rahandusministriga kaaluda võimalust hasartmängumaksu seaduse muutmiseks, nähes ette riigieelarvesse laekuvast summast noortelaagrite korraldamiseks kindla protsendi määramise, mille jaotamine oleks Haridus- ja Teadusministeeriumi ülesanne, või kavandada noortelaagrite toetused riigieelarvest eraldi Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala kuludes.

- Vaadata koostöös kultuuriministriga läbi spordilaagrite toetamine riigieelarvest ning otsustada, millistel juhtudel toetatakse neid laagreid ka Haridus- ja Teadusministeeriumile eraldatud raha arvel.

- Korraldada ENTK koosseisus olevas Kloogaranna noortelaagris viibivate noorte laagripäeva maksumuse osaline hüvitamine ministeeriumipoolse rahaeraldise kaudu keskusele.

2.2. Toetuse taotlemine ja lepingute sõlmimine

Toetuse taotlemine

Toetuse saamiseks tuleb laagri korraldajal esitada taotlus HTM-ile. Taotlusega koos tuleb esitada taotleja asutamisdokumendid, projekti kirjeldus ning oma- või kaasfinantseerimise tõestamise ja garantiidokumendid.

HTM on välja töötanud toetuse taotlemise vormi, mis on kättesaadav noortelaagrite veebilehel[19] nime all "Toetuse taotlemisel esitatavad dokumendid". Vormi kohaselt tuleb toetuse taotlemiseks esitada taotlus ja projekti kirjeldus; asutamisdokumente ning oma- või kaasfinantseerimise tõestamise ja garantiidokumente nõutavate dokumentidena aga nimetatud ei ole. Samuti ei ole veebilehel esitatud toetuse taotlemise aluseks olevat kehtivat "Hasartmängumaksu laekumistest toetuse taotlemise ja andmise korda", vaid endiselt on üleval 23.04.1996. a jõustunud, kuid nüüdseks kehtetu vastava-sisuline määrus. Seega võib juhtuda, et laagrikorraldajad ei ole piisavalt informeeritud ega esita kõiki toetuse taotlemiseks nõutavaid dokumente. Samas võib eelneva põhjal järeldada, et HTM ei pea osa dokumente toetuse andmise üle otsustamiseks vajalikuks, eirates nende mittenõudmisega aga valitsuse määruses kehtestatut.

Valimis olnud taotlustele oli asutamisdokumendid lisatud vaid kolmel juhul (Tallinna NNKÜ-NMKÜ, FIE Valentina Kartašova ja MTÜ Pylades Laagrikeskus). Laagrite kavandatud omafinantseerimise või teistest allikatest saadava kaasfinantseerimise kohta ei olnud taotlusele tõestamis- ja garanteerimis-dokumente lisatud aga ühelgi juhul, mõnedel juhtudel olid esitatud vaid arvandmed sellise finantseerimise eeldatava suuruse kohta. Projektikirjeldused olid lisatud kõikidele valimis olnud toetusetaotlustele, kusjuures enamik neist olid koostatud vastavalt valitsuse määruse lisale.

Eelmise auditi aruandes tegi Riigikontroll ettepaneku rakendada meetmeid, et taotlejailt nõutaks kõiki valitsuse kehtestatud korras sätestatud andmeid laagri kavandatava finantseerimise kohta ning toetuse-taotlustes tegelikult kavandatud laagripäeva maksumuse näitamist. Ministeerium pidas nimetatud ettepaneku täitmise abinõuks laagritega sõlmitavate lepingute täiendatud vormi, kus lepingu lisades kajastub ka päevamaksumus. Teiste finantseerimisallikate (KOV, lapsevanemad vms) näitamist nimeliselt ei nõuta, aruannetes kajastub vaid päevamaksumuse osa, mis teiste poolt kaetakse.

Riigikontroll on seisukohal, et andmeid laagri kavandatava finantseerimise kohta ning kavandatud laagripäeva maksumust tuleks näidata juba toetusetaotluses, mitte alles laagriga sõlmitavas lepingus, ning näeb lahendusena valitsuse kehtestatud projekti kirjelduse vormi[20] nõudmist toetuse taotluse lisana, kuna selle osana tuleb esitada projekti eelarve kulukirjete kaupa, mis on aluseks laagripäeva maksumuse kujunemisele, ning samuti tuleb seal näidata muud finantseerimisallikad ning oma- ja kaasfinantseerimise summad.

Lepingute sõlmimine

Laagritega lepingute sõlmimine ja sellega seonduv tehniline töö on koondprojekti esitaja ülesanne. 2004. aastal oli koondprojekti esitajaks HTM, kuid tegelikult valmistati lepingud ette ENTK-s, kuigi viimase põhimäärus seda ette ei näinud. Lähtuti väljakujunenud töökorraldusest – ENTK valmistab lepingud ette ja saadab laagritele täitmiseks ja allkirjastamiseks, laagrid saadavad täidetud lepingu tagasi ENTK-sse, kus kontrollitakse lepingu täitmise korrektsust ning seejärel saadetakse lepingud allkirjastamiseks HTM-i.

ENTK uue põhimääruse kehtestamisega muutus koondprojekti koostamine ja koordineerimine ENTK ülesandeks. Lepingu ja selle lisade vormid kinnitatakse HTM-is ning saadetakse ENTK-le, kus toimub lepingute ettevalmistamine ja sõlmimine.

---

[19] http://www.noortelaagrid.edu.ee

[20] Vabariigi Valitsuse 30.04.2002. a määruse nr 140 "Hasartmängumaksu laekumistest toetuste taotlemise ja andmise kord" lisa

Valitsuse kinnitatud korra kohaselt sõlmib lepingud ministeerium, seetõttu ei ole auditeerijate hinnangul võimalik lepingute sõlmimise ülesannet panna ENTK-le ilma korda eelnevalt muutmata.

2004. aastal laagritega sõlmitud lepingu vormi on võrreldes varasemaga täiendatud kahe uue lisaga. Täiendavalt aruandele "Noortelaagri laagrivahetuse ajakava ja tuusikute maksumus" on lepingu lisadena kinnitatud "Aruande vorm noortelaagrile eraldatud riiklike toetussummade kasutamise kohta" ja "Maksegraafik". Riigikontrolli arvates tagab aruande vormi kinnitamine lepingu lisana, et laagripidajad esitavad vajalikud andmed, ning lihtsustab aruannete kontrollimist. Maksegraafik aga täpsustab toetuse ülekandmise tähtaegu ning on ühtlasi toetuse ülekandmise alusdokumendiks.

Valimi piires olid laagritega sõlmitud lepingud täidetud korrektselt, puudusi ja ebatäpsusi esines aga lepingute lisade täitmisel.

2.3. Toetuse maksmine ja kasutamise arvestus

Toetuse maksmine

Korra[21] kohaselt peab HTM pärast seda, kui Hasartmängumaksu Nõukogu on andnud toetuse maksmiseks nõusoleku ja selgunud on makstav toetussumma, sõlmima taotlejaga lepingu. Lepingu sõlmimise ajaks peab taotleja esitama omafinantseerimise ja/või kaasfinantseerimise tõestamise ja garanteerimise dokumendid. Sõlmitud lepingu üks eksemplar tuleb esitada Rahandusministeeriumile, kes kannab selle alusel taotlejale raha üle.

Hasartmängumaksu Nõukogu otsustas 19.01.2004. a eraldada koondprojektile "Noorte tervistav puhkus 2004" 9 411 774 krooni. Laagrikorraldajatega hakati lepinguid sõlmima alates märtsist.

Riigikontrolli eelmise auditi käigus täheldati juhtumeid, kus laagritele kanti raha üle juba enne lepingute sõlmimist. Nüüdseks on olukord paranenud – valimi piires kanti raha laagrikorraldajatele üle alati pärast lepingute sõlmimist.

2004. aastal noortelaagrite korraldajatega sõlmitud lepingutes kohustus HTM toetussumma üle kandma kolmes järgus – 50% 15. maiks (varasemates lepingutes maikuu jooksul), 30% juulikuu jooksul ja 20% septembrikuus pärast laagrilt aruande saamist. Kahest esimesest lepingus sätestatud tähtajast pidas ministeerium kinni, kuid toetuse viimane makse tehti kõikidele valimis olnud noortelaagri korraldajatele septembrikuu asemel alles oktoobris.

Konkreetsete kuupäevadena olid noortelaagritega sõlmitud maksegraafikutes märgitud 20.04, 15.07 ja 20.09. Ministeerium ei pidanud enamasti aga maksegraafikus sätestatud kuupäevadest kinni ning kandis toetuse noortelaagri korraldajate arvelduskontodele kokkulepitud ajast hiljem. Ka projektlaagritele puhul kanti raha üle enamasti hiljem. Kuivõrd lepingus sätestatud tingimused on täitmiseks lepingu mõlemale osapoolele, oleks ministeerium pidanud maksegraafikus esitatud kuupäevadest kinni pidama.

Mitmel juhul oli laagriga leping sõlmitud hiljem kui maksegraafikus ette nähtud esimese makse kuupäev. Näiteks sõlmiti 22.04.2004. a lepingud mitme laagrikorraldajaga (MTÜ Pylades Laagri-keskus, MTÜ Tiigrid, Pärnu Spordiselts Kalev, Kurtna Noortelaager), samas pidi maksegraafiku järgi esimene makse toimuma juba 20.04.2004. a. Tegelikult tehti esimene makse 30.04.2004. a.

Eelmise auditi käigus ilmnes probleem, et laagrikorraldajatele maksti toetust ka sellise noorte arvu eest, mis ületas lubatut. Järelauditi käigus seda probleemi ei täheldatud. Näiteks valimisse kuulunud Kurtna Noortelaagri aruandest selgus, et mitmes laagrivahetuses osales rohkem noori kui lepingus fikseeritud, ületades sealjuures ka Tervisekaitseinspektsiooni lubatud laste arvu. Ministeerium ei maksnud laagrile tegelike kulutuste katmiseks puudu olevat summat, vaid võttis rahastamisel aluseks lubatud laste arvu.

[21] Vabariigi Valitsuse 30.04.2002. a määrus nr 140 "Hasartmängumaksu laekumistest toetuse taotlemise ja andmise kord"

Toetuse kasutamise arvestus ja aruandlus

Hasartmängumaksu seadus ei käsitle toetuse kasutamise arvestust ja aruandlust. Seadus ei kohusta toetust saanud isikuid toetuse andjale toetuse kasutamisest aru andma. Valitsuse kehtestatud korra kohaselt peab toetuse taotlejaga toetuse sihtotstarbelise kasutamise kohta lepingu sõlminud ministeerium kontrollima, kas toetust kasutatakse sihtotstarbeliselt ja taotlejaga sõlmitud lepingu kohaselt.[22]

Laagrikorraldajatega sõlmitavates lepingutes on fikseeritud laagripidajate kohustus võimaldada ministeeriumil ja Riigikontrollil kontrollida toetuse saamise aluseks olevate asjaolude paikapidavust, toetuse kasutamise sihipärasust ja aruannete õigsust.

Lepingud sätestavad laagripidajate kohustuse esitada ministeeriumile igal aastal 1. septembriks (1.–3. kvartali kohta) ja järgmise aasta 10. jaanuariks (4. kvartali kohta) aruanne, millest nähtub, kui palju päevi noored sel perioodil laagris on olnud, ja sellele tuginev arvestus juurde- või tagasimaksmisele kuuluva toetussumma kohta. Tagasimaksmisele kuuluv summa tuleb riigikassasse samaks kuupäevaks üle kanda. Laagripidajatelt, kes pole aruandeid õigeaegselt esitanud, võib lepingu kohaselt nõuda trahvi 5% ulatuses ministeeriumi poolt ülekantud toetuselt.

Kõik valimis olnud laagrid esitasid aruanded saadud toetuse kasutamise kohta, enamik neist lepingus sätestatud tähtajaks (v.a MTÜ Öökull, kes esitas aruande hilinenult, 07.09.2004. a; sanktsiooni tema suhtes ei rakendatud). Aruannete järgi kohustusid mõned laagripidajad osa toetussummast tagasi maksma – MTÜ Pylades Laagrikeskus summas 1430 krooni ja FIE Tõnu Valdma summas 2730 krooni. FIE Tõnu Valdma kandis tagasimaksmisele kuuluva summa HTM-ile üle tähtaegselt (s.t 1. septembriks 2004. a), MTÜ Pylades Laagrikeskus aga ligikaudu kolmekuulise hilinemisega.

Koos toetuse kasutamise aruandega peavad laagrid – lepingust tulenevalt – esitama ka tegevuse sisulise aruande. Enamik valmis olnud laagritest on sisulise aruande esitanud (v.a MTÜ Pylades Laagrikeskus).

Mitmed aruanded olid täidetud lohakalt, esines arvutusvigu ja muid ebatäpsusi. Näiteks oli ENTK-ga sõlmitud lepingu lisas 2 märgitud Kloogaranna noortelaagris 27.06–02.07.2004 toimuva laagrivahetuse pikkuseks 6 päeva asemel 7 päeva. Sellest tulenevalt saadi vale laagripäevade arv ja vale kasutatud toetuse summa. Selle tulemusena sai ENTK toetust 3900 krooni rohkem, kui ta tegelikult oleks pidanud saama. Samuti oli Kloogaranna noortelaagri toetussummade kasutamise aruanne vastuolus tegevuse sisulise aruandega. Sisulises aruandes ei olnud mainitud 27.06–02.07 toimuma pidanud laagrivahetust. Toetussummade kasutamise aruandes on aga esitatud andmed, et selles laagrivahetuses osales 150 last.

Lepingud ei sätesta laagrite kohustust pidada täpset igapäevast arvestust noorte laagris olemise kohta. Samuti ei pea laagripidajad esitama andmeid selle kohta, kui palju ja kellelt nad konkreetsete laagrite jaoks veel peale riigi toetust said. Täpse arvestuse puudumine laagris osalejate üle ei võimalda kontrollida toetuse kasutamise sihipärasust ja toetuse kasutamise kohta esitatavate aruannete õigsust. Riigikontroll tegi ka eelmise auditi aruandes sellekohase ettepaneku – sätestada lepingus nõue laagris olijate üle igapäevase arvestuse pidamiseks ning kehtestada selleks vastav vorm ja kord lepingu lisana. Vastav vorm on praeguseks välja töötatud, kuid lepingu lisana ei ole seda kinnitatud. Noortelaagri vahetuse aruande vorm sisaldab laagris osaleja nime, sünniaega, laagripäevade arvu, tuusiku päevamaksumust ja päevamaksumuse jagunemist erinevate finantseerimisallikate (osaleja, HTM, muu) lõikes ning laagrivahetuse kogumaksumust. Riigikontrolli arvates peaks lisaks olemasolevatele andmetele kajastuma ka noore laagris viibimise ajavahemik, kuna see võimaldaks lisaks kontrollida korraga laagris olevate laste arvu vastavust Tervisekaitseinspektsiooni lubatud laste arvule.

[22] Vabariigi Valitsuse 30.04.2002. a määrus nr 140 "Hasartmängumaksu laekumistest toetuse taotlemise ja andmise kord"

Ettepanekud haridus- ja teadusministrile

- Rakendada kontrollimeetmeid, et tagada toetuse õigeaegne ülekandmine ja esitatud aruannete kontrollimine.
- Kinnitada noortelaagri vahetuse aruande vorm toetuse saajatega sõlmitavate lepingute lisana.

Jüri Kõrge
III auditiosakonna peakontrolör

Lisa 1. Kontrolliaruandes nr 2-5/03/145 tehtud ettepanekud ja nende täitmine

Nr.	Ettepanek	Staatus
1.	Kaaluda võimalust sätestada seadusega sanktsioonide rakendamine isikute suhtes, kes korraldavad noortele projektlaagreid ilma omavalitsuse täitevorgani kooskõlastuseta.	Täidetud.
2.	Võtta seisukoht noortelaagrite registri suhtes, vajaduse korral taotleda selles osas muudatuste tegemist noorsootöö seadusesse.	Täidetud.
3.	Sätestada noortelaagrite juhatajatele ja kasvatajatele nõue omada tõendit, mis kinnitab vajalike teadmiste ja kogemuste olemasolu hindava eksami edukat läbimist; kinnitada nende töötajate teadmistele ja oskustele esitatavad nõuded ja seejärel loobuda 35-tunnisel kursusel osalemise nõudest.	Täidetud.
4.	Kaaluda, kas tegevusloa andmise ühe tingimusena on vaja andmeid kõigi laagri kasvatajate kohta või tasub andmeid nõuda vaid laagri juhataja kohta.	Tähtajaks määratud mai 2006[23].
5.	Kaaluda Päästeameti ja Tervisekaitseinspektsiooni tõendite nõudest loobumist või sätestada tingimus, et tegevusluba antakse vaid neile, kelle taotlusele lisatud tõenditest nähtub, et laagri hooned ja territoorium vastavad nõuetele täies ulatuses.	Ei ole täidetud.
6.	Teha Siseministeeriumile ettepanek kehtestada noorsootöö seaduse § 10 lg 1 p-s 3 nimetatud nõuded päästealadele või teha ettepanek noorsootöö seadusest päästealade mõiste välja jätta.	Ei ole täidetud.
7.	Sätestada täpsemad nõuded laagrite tegevuskavade struktuurile.	Ei ole täidetud.
8.	Algatada seadusemuudatus, millega sätestataks noorsootöö seaduses kriteeriumid, mille alusel ministeerium peab otsustama tegevusloa kehtivuse pikkuse.	Ei ole täidetud.
9.	Kui Haridus- ja Teadusministeerium peab otstarbekaks jätkata senist praktikat – kogu noortelaagritega seotud tegevust korraldab ministeeriumi suuniste järgi ENTK –, siis sätestada see ülesanne keskuse põhimääruses praegusest oluliselt konkreetsemalt ja teha vajalikud muudatused ka noortelaagri tegevusloa väljastamise korras.	Täidetud.
10.	Rakendada meetmed tagamaks, et enne tegevusloa andmist kontrollitaks riigilõivu tegelikku laekumist riigieelarvesse. Kaaluda vajadust taotleda noortelaagri tegevusloa andmise eest võetavate riigilõivude suurendamist nii, et lõiv kataks riigi tehtavad kulutused loataotluste käsitlemisel.	Ei ole täidetud.
11.	Kehtestada noortelaagrite tegevuse üle ministeeriumi poolt teostatava järelevalve kord.	Tähtajaks määratud mai 2006[24].
12.	Kaaluda vajadust muuta hasartmängumaksu seadust nii, et see sätestaks hasartmängumaksust riigieelarvesse laekunud summast noortelaagrite toetamiseks eraldatava osa suuruse ning Haridus- ja Teadusministeeriumile pandaks kohustus ja antaks õigus teha otsused kõigi noortelaagrite pidajate esitatud	Osaliselt täidetud.

[23] Haridus- ja teadusministri 24.12.2003. a saadetud ametlik vastus kontrolliaruandes "Noortele korraldatavad laagrid ja nende rahaline toetamine" tehtud ettepanekute täitmise kohta

[24] Vaata joonealust märkust nr 23

	toetusetaotluste suhtes kas seadusega või valitsuse kehtestatava korra kohaselt. Kui peetakse vajalikuks jätta nende toetuste osas mingi otsustusõigus ka Hasartmängumaksu Nõukogule, siis võiks nõukogu otsustada toetuse kogusumma ja selle jaotumise toetusesaajate sihtgrupiti. Toetuste administreerimise kulud võiks katta riigieelarvest. Alternatiivina võiks kaaluda võimalust kavandada toetused riigieelarves ministeeriumi valitsemisala kuludes eraldi summana, mille kasutamiseks kehtestataks eraldi reeglid.	
13.	Kehtestada reeglid, kuidas jagada noortelaagrite kohti (laagripäevi) toetuse sihtgruppide vahel.	Täidetud.
14.	Võtta seisukoht Eestis korraldatavates rahvusvahelistes laagrites viibivate välisriikide noorte riigipoolse toetamise suhtes.	Täidetud.
15.	Korraldada ENTK koosseisus olevates laagrites viibivate noorte laagripäeva maksumuse osaline hüvitamine ministeeriumi-poolse otsese rahaeralduse kaudu keskusele, millega kaasneks raha saamise ja kulutamise kajastamine keskuse raamatupidamisarvestuses ja -aruandluses.	Ei ole täidetud.
16.	Kaaluda vajadust tõstatada kultuuriministri ees küsimus noorte spordilaagrite toetamise otstarbekusest Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala eelarve kaudu.	Ei ole täidetud.
17.	Rakendada meetmed tagamaks, et taotlejailt nõutaks kõiki valitsuse kehtestatud korras sätestatud andmeid laagri kavandatava finantseerimise kohta ning toetusetaotlustes tegelikult kavandatud laagripäeva maksumuse näitamist.	Ei ole täidetud.
18.	Kehtestada kooskõlastatult Hasartmängumaksu Nõukoguga protseduurireeglid, kes, millal ja millest lähtudes peab tegema otsused laagrikorraldajatega sõlmitavate lepingute ettevalmistamisel.	Osaliselt täidetud.
19.	Rakendada meetmed tagamaks toetussummade väljamaksmine selliste jaotuskavade (ja nende muudatuste) alusel, mis on nõuetekohaselt vormistatud ning selleks pädevate isikute poolt kontrollitud ja kinnitatud.	Täidetud.
20.	Sätestada toetuse saajatega sõlmitavates lepingutes nõue, et nad peaksid laagris olijate üle täpset igapäevast arvestust riigi kehtestatud vormi ja korra kohaselt, kehtestada vastav vorm ja kord lepingu lisana ning nende järgimise kontrollimise kord.	Osaliselt täidetud.
21.	Sätestada hasartmängumaksust noortelaagrite toetamiseks eraldatava raha kasutamise koondaruande koostamine ja kinnitamine.	Täidetud.
22.	Rakendada vajalikud kontrollimeetmed tagamaks, et laagri korraldajale ei makstaks toetust selle noorte arvu eest, mis ületab lubatut.	Täidetud.
23.	Võtta seisukoht noortelaagrite personali ettevalmistamiseks korraldatavate kursuste ja nende rahalise toetamise senise korralduse suhtes.	Täidetud.
24.	Planeerida koondprojekti “Noorte tervistav puhkus” administreerimise kulud kas ministeeriumi või Eesti Noorsootöö Keskuse eelarvesse.	Täidetud.

Haridus- ja teadusministri vastus

Estonian Ministry of Education and Research

Haridus- ja Teadusministeerium

Hr Jüri Kõrge
Riigikontroll
Narva mnt 11a
15013 TALLINN

Teie: 29.03.2005 nr OSIII-2-7.1/05/456
Meie 20.04.2005 nr 7.2.-4/2696

Noortelaagrite audit

Austatud Jüri Kõrge

Täname Teid auditi „Noortele korraldatavad laagrid ja nende rahaline toetamine. Järelaudit" läbiviimise eest. Haridus- ja Teadusministeerium tutvus Riigikontrolli esitatud aruande eelnõuga ning edastab kirja lisana ministeeriumi seisukohad tehtud ettepanekute kohta ja ajakava planeeritud muudatuste elluviimiseks.

Lugupidamisega

Mailis Reps
Minister

Lisa: Haridus- ja Teadusministeeriumi arvamus Riigikontrolli ettepanekute kohta noortele korraldatavate laagrite ja nende toetamise järelauditis, 1 eks 3 lehel

Tarmo Leheste 744 7869
tarmo.leheste@hm.ee

RIIGIKONTROLL
Kuupäev 22.04.05 Reg nr OSIII-2-7.1/05/456-2

Lisa 1

Haridus- ja Teadusministeeriumi arvamus Riigikontrolli ettepanekute kohta noortele korraldatavate laagrite ja nende toetamise järelauditis.

Jrk nr	Ettepaneku sisu	Kommentaar	Tegevus, tähtaeg
1	(lk 10) tagada veebilehel avalikustatud informatsiooni vastavus kehtivatele õigusaktidele	Nõustume.	Vastuse koostamise ajaks www.noortelaagrid.edu.ee koduleheküle materjalid on vastavalt noorsootöö seaduse muudatustele uuendatud.
2	(lk 10) muuta noortelaagri tegevusloa väljastamise korda, et komisjon oleks otsustusvõimeline ka ilma juristi komisjoni kuulumiseta või määrata komisjoni koosseisu jurist	Nõustume.	Täpsustada komisjoni töökorda. Tähtaeg – 2006.
3	(lk 12) nõuda tegevusloa taotlejalt kõikide seaduses sätestatud dokumentide lisamist tegevusloa taotlusele	Nõustume.	Jaanuarist 2005 noortelaagri tegevusloa taotlejalt nõutakse kõikide seaduses sätestatud dokumentide lisamist, va kasvatajate kirjalikud nõusolekud, vastava punkti muudatus on kavandatud 2006 aastal.
4	(lk 12) nõuda tegevusloa andmise ühe tingimusena andmeid vaid laagrijuhataja kohta ning loobuda andmete nõudmisest kõigi laagrikasvatajate kohta	Nõustume.	Kavatseme viia seadusse vastavad muudatused 2006 aastal
5	(lk 12) sätestada täpsemad nõuded laagrite tegevuskavade struktuurile	Täpsemad tegevuskavadele esitavad nõudeid reguleerib aastast 2005 Eesti Noorsootöö Keskus lepingutega sõlmivate lisadena. Arvestame riigikontrolli ettepanekuga laagrite tegevuskavade struktuuri täpsustamise osas.	Täpsustada noorsootöö seadust – õigusosakond 2006. Täpsustada Eesti noorsootöö Keskusega lepingu lisas oleva tegevuskava vormi. Noorteosakond – sügis 2005
6	(lk 13) analüüsida tegevuslubade andmisega seotud kulusid ning teha vajaduse korral ettepanek riigilõivu suurendamiseks	Haridus- ja Teadusministeerium vaatab üle senise riigilõivu suuruse.	Võrdlus teiste tegevuslubade väljastamise korraga, vajalikke õigusaktide parandamise eelnõud – õigusosakond november 2005
7	(lk 13) kanda noortelaagrite registrisse andmed sealt puuduvate, kuid kehtivat tegevusluba omavate noortelaagrite kohta.	Nõustume.	Puudused likvideeritakse 30. aprilliks 2005 – järelevalveosakond
8	(lk 13) lähtudes noorsootöö seaduses sätestatud järelevalve kohustusest, kehtestada noortelaagrite tegevuse üle HTMi ametnike poolse järelevalve teostamise kord	Vastavalt noorsootöö seaduse § 14 lg 1 p 1 teostavad noortelaagrite õppe- ja kasvatuse tegevuse üle järelvalvet Haridus- ja teadusministeeriumi ametnikud. Noorsootöö	Muudatused noorsootöö seaduses – õigusosakond 2006. Täpsustada noorte tervistava pukuse koondprojekti alusel sõlmitud toetuse eraldamise lepingute alast järelevalvet – projekti koordinaator 2005.

		seaduse § 14 lg 2 alusel saab noortelaagri õppe- ja kasvatustegevuse üle teostada järelvalvet seadusega või selle alusel antud õigusaktidega sätestatud korras.	
9	(lk 16) Vaadata üle noortele korraldatavate laagrite rahastamise süsteem ning koostöös rahandusministriga kaaluda võimalust hasartmängumaksu seaduse muutmiseks, nähes ette riigieelarvesse laekuvast summast noortelaagrite korraldamiseks kindla protsendi määramise, mille jaotamine oleks Haridus- ja Teadusministeeriumi ülesanne, või kavandada noortelaagrite toetused riigieelarvest eraldi Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala kuludes.	Toetuse administreerimise kulud on kaetud riigieelarvest. Hasartmängumaksu Nõukogu 15.01.04 istungil esitas Haridus- ja Teadusministeerium pika-ajalise noortelaagrite rahastamiskava ning arutati Haridus- ja Teadusministeeriumi algatusel Riigikontrolli ettepanekuid. Hasartmängumaksu Nõukogu juhist edasiseks toimimiseks ministeeriumile ei andnud.	Esitleda Nõukogule riigikontrolli ettepanekud – noorteosakond november 2005 Küsida arvamust Rahandusministeeriumilt – mai 2005.
10	(lk 16) Vaadata koostöös kultuuriministriga läbi spordilaagrite toetamine riigieelarvest ning otsustada, millistel juhtudel toetatakse neid laagreid ka Haridus- ja Teadusministeeriumile eraldatud raha arvel.	Nõustume, kuid tegevusluba omavad spordilaagrid ei saa mingit toetust Kultuuriministeeriumilt. Kultuuriministeerium toetab kevad-, sügis- ja talvevaheaja projekte, kuid kriteeriumid erinevad laagritele kehtestatust.	Täpsustada Kultuuriministeeriumiga esitatavate projektide sisu, et välistada topeltfinantseerimist. ENTK – oktoober 2005
11	(lk 16) Korraldada ENTK koosseisus olevas Kloogaranna noortelaagris viibivate noorte laagripäeva maksumuse osaline hüvitamine ministeeriumipoolse rahaeraldise kaudu keskusele.	Ei pea otstarbekaks, kuna seab Kloogaranna noortelaagri teistega võrreldes soodsamasse olukorda.	Vaata 9. punkti rakendumist
12	(lk 20) Rakendada kontrollimeetmeid, et tagada toetuse õigeaegne ülekandmine ja esitatud aruannete kontrollimine	Nõustume. Toetuste õigeaegne ülekandmine ja esitatud aruannete kontrollimine on tagatud lepingutega.	Pöörata ENTK tähelepanu riigikontrolli ettepanekule, tagamaks toetuse õigeaegset ülekandmist ja esitatud aruannete kontrollimist
13	(lk 20) Kinnitada noortelaagri vahetuse aruande vorm toetuse saajatega	Ei pea otstarbekaks. Lepinguga on	

	sõlmitavate lepingute lisana	sätestatud, et toetuse saajad annavad aru vastavalt kehtestatud vormile, seega ei ole vajalik vormistada vormi lepingu lisana.	